

**Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis
Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et
Justitiæ, Sive Decisivi Discursus**

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in
quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus
respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum
luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque
omnibus in utroque Foro ...

De Fideicommissis, Primogenitvris, Et Majoratibvs

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. LXXXVII. Sabinen. fideicommissi de Serangelis. De eadem materia,
consil. 21. Oldrad. ejusque limitatione; Et dato progressu substitutionis ad
favorem foeminarum, qualium sit potior conditio, An ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74060)

SABINEN.
FIDEICOMMISSI
DE SERANGELIS.

P R O

ALEXANDRO PLANETTO

C V M

CAMILLA ET MARIA DE SERAN-
GELIS.

*Casus decisis per Rotam pro Camilla
& Maria.*

De eadem materia *consil. 12. Oldrad.*
ejusque limitatione; Et dato pro-
gressu substitutionis ad favorem fo-
eminarum, qualium sit potior con-
ditio, An illarum testatoris, vel il-
larum hæredis gravati.

S V M M A R I V M.

- 1 *F* Acti series.
- 2 *R*esolutio causa.
- 3 *R*atio resolutionis, ex *consil. 21. Oldrad.*
- 4 *D*e verbis restrictivis tunc & eo casu, & *num. 7.*
- 5 *Q*uales conjectura desiderantur pro recessu à dicto *consil. Oldrad.*
- 6 *I*mpugnatur resolutio, & de ratione impugna-
tionis.
- 7 *D*e dictis verbis tunc & eo casu.
- 8 *S*i linea posita est in conditione, illa tota ex statuto Vr-
bis censetur vocata.
- 9 *D*e ratione ob quam resolutio placet, & quod semina
hæredis gravati præferantur feminis testatoris.

D I S C. LXXXVII.

Nicolaus de Serangelis, instituit hæredibus,
Theodoro, Stratio, & Polimio ejus filiis, per-
petuum reciprocum fideicommissum inter eos, eo-
rumque filios descendentes masculos ordinavit et-
iam ultra centesimum gradum, exclusis legitima-
tis, & fœminis, quas dotari mandavit cum fructi-
bus, ne bona, detractionem, vel diminutionem in
forte principali paterentur, sed perpetuo conserva-
rentur in agnatione & familia; Dictis verò hære-
dibus morientibus absque filiis, vocavit filium ma-
sculum primogenitum Margaritæ ejus filia sub one-
re assumendi cognomen, & insignia, & quatenus
nulli ex dicta Margarita superessent masculi, voca-
vit fœminam primo nupturam, cujus vir familiam
testatoris assumeret, & sic successivè durante ejus li-
nea, tam masculina, quàm fœminina, qua defecta
mandavit, quod ultimo moriens vocaret sibi proxi-
miorem ita pariter familiam renovaturum, pluries
tam in dispositiva prædicta, quam occasione prohi-
bendi alienationem repetita ratione, ac voluntate
perpetuò conservandi bona in agnatione, & familia.

Defecerunt absque prole Theodorus & Stratio
unde propterea tota hæreditas consolidata fuit
Polimio, ex quo fuerunt superstitis, Nicolaus
sculus, Camilla & Maria fœminæ, detractione
Nicolao in pupillari a tate, præfata fœmina
ros duxerunt testatoris familiam assumentes, tunc
contra eas dictam hæreditatem possidentes, in
cium instituit coram A. C. Alexandro Margari-
filius, sed succubuit, introductaque per appo-
tionem causa in *Rota coram Cerro* sub die 22. 1662.
fuit neque quod sciam, causa ulteriorem pro-
sum habuit.

Dictæ resolutionis Rotalis fundamentum fun-
gula derivata ex nimium celebri, & vulgari
2. *Oldradi*, ut substitutio facta sub conditione
sine filio cesset istis relictis; Fortius verò con-
tibus illis verbis restrictivis, tunc, & eo casu, sub-
stitutionem ad eum casum restringentibus, omne
que alium excludentibus ex collectis per *Aden*
quest. 480. num. 3. Gregor. & Aden decis. 437.
aliis in hujus causæ decisione.

Et quamvis in eadem decisione admittatur
riter recepta, & absolute limitatio ex compo-
attamen dicitur, illas debere esse necessarias
concludentes, desumendas ex ea parte resolu-
de qua agitur, non autem à dispositis in alio
cedenti fideicommissio, cui omnia dicuntur
quæritiva juxta *consil. 636. Decii num. 7. & Spe-
Surd. consil. 96. n. 10. & 11. Rota decis. 632. n. 12. &
4. recent. rom. 3.* cum aliis in eadem decisione,
insinuatis *disc. præced.*

Mihi pro actore scribenti non displicuit resolu-
sequuta juxta votum ab initio liberè ipsi adhibi-
nuatum, ex diverso tamen fundamento, de quo
fra, sed non placuit dicta ratio resolutionis, po-
niam attenta dicta facti serie, pro meo judicio
mis clarum videbatur, quod verè ferretur in
mitationis potius, quàm regulæ, non attendit
corticem & figuram verborum, sed substantiam
luntatis, ac attento toto contextu testamenti,
autem illud distinguendo per partes; Postea
præsertim illa nimis clara, & convincenti ratio
ut proferri improprium, ac inverisimile in
rem aded enixè desiderantem perpetuam conser-
vationem bonorum in agnatione prius vera, &
ea ficta, seu artificiali, arque non solum in per-
utriusque lineæ masculinæ & fœmininæ desin-
tia, sed etiam in extraneo per ultimo morientem
eligendo, cum tot aliis præordinationibus, præ-
pra, & tamen, quod tota hæc machina tam
ter, ac de facili corrumpere posset per defectum
conditionis, ut præsertim bene advertitur
*tam in Bononien. fideicommiss. de Guidotto 24. Junii
1648. coram Arguelles, & in aliis frequentibus, ad-
betur pluries supra in præcedentibus ad hanc
dem materiam.*

Verbo autem tunc & eo casu solent in aliquo
sideratione haberi, quando alia urgentia in
dentia, & e converso non ad sine urgentia in
trarium, de per se autem ex veteri judicio
solent nimium levis ponderis, ut super his
specie advertunt plures collecti per *Aden*
*dec. 632. par. 4. recent. rom. 3. num. 101. & Spe-
ceteri communiter, ex ea clara ratione, quod
morandum non est in hujusmodi formalitate
borum, quæ frequentius esse solent Novæ
alterius scriptoris testamenti, sed spectanda est
stantia verisimilis voluntatis.*

Onanemque difficultatem in propolito

dicobam, quia testator posuit in conditione univer-
sam ejus lineam, tam masculinam, quam femininam,
de qua dictus actor erat, unde propterea in
omnem eventum ex isto capite reverti dicebam
suam vocationem, ex receptissima propositione,
de qua pluries in precedentibus, quod ex Statuto
Urbis 142. non solum censetur vocati filii primi
gradus in conditione positi, sed etiam omnes de li-
nea, si ista in conditione posita sit, ut in specie linea
in conditione posita habetur per Rotam decis. 424.
per. 2. recent. & in Romana, seu Sabina. fideicommissi
22. Maji 1656. coram Duce eto inter duas decis. 98.
& in aliis sequenter.

Difficultatem vero contra Actorem mihi faciebat
existentia dictarum filiarum heredis gravati, quas
credebam prius vocatas ceteri tanquam in condi-
tione positas, & consequenter ex dicto Statuto vo-
catas, dum quando testator processit ad vocatio-
nem filiorum Margaritae, posuit in conditione filios
simpliciter, absque aliqua restrictione sexus, quam
adjecit solum in parte dispositiva, in concursu scilicet
filiorum, & descendendum masculinum, &
donec duraret ratio agnationis verae, qua cessante,
dum testator in descendibus ex feminis fami-
liam renovare voluit, non videtur subesse ratio, cur
data aequalitate sexus ac rationis, bona in lineam
ingressa, ab illa exire debeant, atque tranfitum fa-
cere in aliam diversam, quaeque filiae, vel sorores
ultimo morientis, earumque descendentes excludi
debeant per remotos, qui in substitutionibus pro-
tractis in remotum tempus de tempore facti casus
possunt esse effecti omnino extranei; Potissimè
quia testator non habuit aliquam particularem affe-
ctionem ad unam feminam magis, quam ad aliam,
sed solum respexit ad dictum finem ab ipso volitum,
ut ita in earum viris, vel filiis respective familia ar-
tificialiter renovaretur, atque istud videbatur magis
probabile, ac solidum fundamentum; ideoque
placuit resolutio, sed non placuit ratio, quoniam
ea posita, esset dare expirationem fideicommissi,
ac libertatem bonorum transmissibilium etiam ad
extraneos heredes quorum jure ita dicta feminae
reæ conventa in decisione considerantur, quod nimis
de directo testatoris voluntati adversari videtur.

**PERUSINA
FIDEICOMMISSI
DE CORRADIS
PRO
CORRADIS
CVM
ANTONIO BASSO**

Casus variè decisis per Rotam.

De substitutione concepta sub condi-
tione si sine filiis, cui adjiciatur altera,
Et ab intestato per copulam, An ista

intelligenda sit copulativè, vel po-
tius alternativè; Et quando quis di-
catur defunctus ab intestato, etiam-
si testamentum condiderit; Et ali-
qua de fideicommissis in casu alie-
nationis.

S Y M M A R I U M.

- 1 **F**acti series.
- 2 **R**esolutiones cause.
- 3 **Q**uod ad faciendum deficere conditionem si ab intestato
sufficiat testamentum, licet ex eo non adeatur ha-
reditas.
- 4 **V**bi duplex conditio adjicitur utraque purificari de-
bet.
- 5 **E**tiam si per alternativam adjecta sit, quia resolvitur
in copulam.
- 6 **R**eprobatur conclusio, de qua numer. 3. Et quod idem
sit mori ab intestato & cum testamento non adita
hereditate.
- 7 **R**eprobantur Ruin. & Alciat.
- 8 **Q**uod non sit deferendum Consulenticibus.
- 9 **D**e probatione filiationis.
- 10 **I**n casu fideicommissi ob alienationem non curatur,
quod filii superveniant.
- 11 **D**e duplici fideicommissis in casu alienationis, uno
penali & altero conditionali, & de differentiâ
inter unum & alterum.

D I S C. LXXXVIIII.

Ludovicus de Corradis, instituit heredibus
Marco Antonio, & Fulvio ex fratre nepotibus,
eis absque filiis, & ab intestato morientibus, substituit
Corradum agnatum, ejusque filios, eadem
substitutione adjecta in casu alienationis; Cumque
obisset prius Marcus Antonius absque filiis, & ab
intestato, deinde vero obisset Fulvius condito te-
stamento, in quo heredem scripsit, quendam Gra-
tianum extraneum, qui hereditatem non adivit, am-
bo autem in vita quaedam bona alienassent; Hinc
sequuta postmodum morte dicti Corradi, Joannes
Paulus, & Horatius ejus filii judicium instituerunt
contra possessores bonorum, ex duplici fideicom-
missis, Uno scilicet universali restitutorio aperto per
mortem, Altero vero particulari ex causa aliena-
tionis ad ipsa bona alienata; Et introducta causa in
Rota coram Verosio sub die 27. Maji 1661. contra
Actores prodiit resolutio in utroque fideicommissis,
in universali scilicet ob non purificatam utramque
conditionem mortis absque filiis, & ab intestato,
dum ultimo moriens condidit testamentum; Et in
particulari, ex eo quod Corradus substitutus donec
vixit caducitatem non declaravit, unde propterea
eam remississe censeretur; Concessa vero nova au-
dientia sub die 13. Martii 1662. recedendo à decisis,
responsum fuit pro Actoribus super purificatione,
ac pertinentia fideicommissi universalis tantum, ob
purificatam etiam dictam intestati conditionem,
non obstante testamento, dum ejus vigore heredi-
tatis adita non fuit; Bene etiam in hac secunda
decisione canonizando actorum filiationem legiti-
mam, & naturalem per reum conventum impu-
gnatam, unde propterea agnoscens idem reus solida
esse hujus secundae resolutionis fundamenta circa
dictum punctum, convolvit ad alterum moti-
vum, quod idem Fulvius obisset superstitite quodam

LUCA
e
mentis
cat
VI
9